

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Joris Medema
j.medema@nijmegen.nl
T 024 – 329 24 43

Ons kenmerk
E25.000632

Datum 18 maart 2025
Onderwerp Jaarwisseling 2024-2025

Geachte leden van de raad,

Samen met de stad kijken we wederom terug op een jaarwisseling met incidenten, overlast en schade aan de openbare ruimte. Grotendeels verlopen jaarwisselingen feestelijk. Vergeleken met alle andere dagen in het jaar blijft het echter een dag waarop ontzettend veel inzet nodig is om de incidenten, schade en overlast zo veel mogelijk te beperken. Met deze brief informeren wij u over de aanpak van de jaarwisseling 2024-2025.

Aanpak

De aanpak dit jaar was gericht op meer focus op de samenwerking en op de kennis en ervaringen die er het hele jaar zijn opgedaan in de wijken:

- Een betere samenwerking: Er is een gezamenlijk gedragen plan gemaakt. Dit plan betrof de manier van samenwerking, maar gaf ook duidelijkheid over ieders rol, mogelijkheden en verantwoordelijkheden. De betere samenwerking dan voorgaande jaren kreeg vorm in een fysieke vorm waarbij diensten bijvoorbeeld meldingen uitwisselden. Bovendien resulteerde dit bijvoorbeeld in de mogelijkheid om nog meer de-escalerend te werken (zie hieronder).
- Informatie gestuurde inzet: Het uitgangspunt van de aanpak was de basis die het hele jaar al in de wijken (Veilige wijkteams) wordt opgebouwd. Informatie over hotspotlocaties en overlast gevende groepen gecombineerd met ervaringen uit het verleden heeft geleid tot een gerichte preventieve aanpak. De inzet van de jongerenwerkers, jeugdcoaches, sleutelfiguren maar ook van toezicht, politie en DAR is gebaseerd op het informatiebeeld uit de Veilige wijkteams.
- Preventief en de-escalerend werken: Samen met jongerenwerk, jeugdcoaches en sleutelfiguren is er waar mogelijk contact gemaakt met overlast gevende jongeren en zijn escalaties voorkomen. Bij meldingen (vanuit politie, Meld en Herstel of anderszins) is onderling afgestemd dat de jongerenwerkers vaak als eerste ter plaatse gingen om te de-escaleren. Deze de-escalatie kwam dit jaar specifiek goed uit de verf vanwege de operationele samenwerking en afstemming tussen Bindkracht 10, toezicht, politie, FC social work en gemeente.

Informatiebeeld

Vanuit de Veiliger wijkteams is er een informatiebeeld opgesteld waarin de hotspotlocaties, probleemgroepen en -individuen genoemd staan op basis waarvan interventies worden uitgevoerd. Met oud en nieuw is er weliswaar sprake van andere problematiek dan de rest van het jaar, toch is het belangrijk om de problematiek te bezien vanuit de samenwerking, contacten en interventies waarin het hele jaar geïnvesteerd is. Dit overzicht vanuit de wijken wordt verrijkt met de meldingen die we ontvangen vanuit de Meld- en Herstelapp, ervaringen van de voorgaande jaren en politie-informatie. Dit totale informatiebeeld heeft geleid tot een aantal focusgebieden.

Focusgebieden

Er is gekozen voor drie focusgebieden waar extra is ingezet op een combinatie van verschillende activiteiten en maatregelen. Het gaat hierbij om bestuurlijke maatregelen, inzet van jongerenwerk, politie en toezicht en extra contact en activiteiten met en in de wijk. De focusgebieden waren Nijmegen-Noord/De Klif, Meijhorst en Lindenholt. In de bijlage is beschreven welke extra activiteiten hier voorafgaand aan de jaarwisseling hebben plaatsgevonden. In de rest van de stad kreeg de aanpak vorm met de normale capaciteit. Qua capaciteit is het niet mogelijk om de extra inzet voor de hele stad te laten gelden. Daarom is er gekozen voor drie focusgebieden.

Bestuurlijke maatregelen

Naast de inzet op jongerenwerk, contacten met de wijk en het organiseren van alternatieven, is dit jaar ook gebruik gemaakt van bestuurlijke maatregelen om overlast tegen te gaan:

- In de gezagsdriehoek is besloten dat de politie tijdens de jaarwisseling tijdelijk (1 december 2024 tot met 1 januari 2025) het middel van verblijfsontzeggingen op basis van de APV rond de Klif (Oosterhout) en de Ster (Lent) in kon zetten van 27 december 8.00 uur tot 1 januari 8.00 uur. Dit kon zodra mensen bepalingen uit het Vuurwerkbesluit overtreden en/of een ander strafbaar feit plegen gerelateerd aan de jaarwisselingsproblematiek. In totaal zijn er 6 gebiedsverboden opgelegd aan jongeren bij de Klif.
- In Lindenholt is bestuurlijk besloten actief te handhaven op het samenscholingsverbod (APV). De mogelijkheid hiertoe is reeds vastgelegd in de APV voor het gehele jaar, maar vraagt per geval een duidelijke motivering. Ambtelijk is dit jaar die motivering, waaruit de gevaarzetting en invloed op de openbare orde al duidelijk wordt gemaakt, al voorbereid. Hierdoor kon de politie hier actief op handhaven. Dit heeft geleid tot 30 waarschuwingen.

Vuurwerkverbod

Voor het vijfde jaar gold het vuurwerkverbod uit de APV voor de uren waarin er geen landelijk vuurwerkverbod van kracht was. Ondanks dat er geen formele metingen hierover zijn uitgevoerd, lijkt er in de stad nog geen duidelijke afname van het gebruik van vuurwerk. De handhaving blijft uitermate lastig omdat er sprake moet zijn van het heterdaadprincipe. Bij excessen van vuurwerk afsteken wordt er opgetreden en

gehandhaafd. Het punt is dat je niet altijd overal aanwezig kunt zijn en het voor een bekeuring nodig is iemand op heterdaad te betrappen. De inzet van onze handhavers en politie, zeker op de avond/nacht van de jaarwisseling, is immers ook nodig bij allerlei calamiteiten. Bovendien, als een melding binnenkomt, is de afsteker vaak al verdwenen als handhavers ter plaatse komen.

Overigens is het gevoel bij de veiligheidsdiensten dat ook de hoeveelheid illegaal vuurwerk blijft toenemen. Het gaat dan überhaupt om de categorie die niet is toegestaan.

Dit jaar is er veel gehandhaafd op problematiek die samenhangt met de jaarwisseling, maar er zijn geen boetes uitgedeeld voor het vuurwerkverbod uit de APV. Zoals in het door de burgemeester ondertekende vuurwerkmanifest is genoemd leidt dit tot een lastige situatie. Dit manifest is een oproep aan het kabinet om een landelijk vuurwerkverbod in te stellen, namens meerder burgemeesters en andere partijen (www.vuurwerkmanifest.nl). Het manifest zegt hierover:

“Naast directe schade leidt het afsteken van zowel legaal als illegaal vuurwerk, o.a. door de combinatie van vrije verkoop in gemeenten met een lokaal afsteekverbod met beperkte handhaving, tot een sfeer van wetteloosheid.

Het lijkt er bijna op dat sommige vuurwerkafstekers het ‘normaal’ vinden om met legaal én illegaal vuurwerk op politie, brandweer, ambulance en andere hulpverleners te richten. En hoewel de verkoop van illegaal vuurwerk verboden is, stelt de politie jaar in jaar uit dat een verbod op (illegaal) vuurwerk beter handhaafbaar is als er een landelijk totaalverbod geldt in plaats van lokale verboden in individuele gemeenten.”

De afgelopen jaren is er actief gecommuniceerd over het vuurwerkverbod. Die communicatieboodschap is echter diffuus wanneer het wel mogelijk is om vuurwerk te (ver)kopen in Nijmegen. Een aantal inwoners zal daarom mogelijk niet op de hoogte zijn van het geldende verbod. Een ander deel is wel op de hoogte, maar kiest er kennelijk voor het verbod te negeren (mogelijk omdat er niet gehandhaafd wordt). Een ander deel houdt zich wel aan het verbod, maar ziet vervolgens nog steeds dat er veel vuurwerk wordt afgestoken.

Resultaten

De jaarwisseling 2024-2025 kenmerkt zich als een jaarwisseling met minder incidenten dan die van het voorgaande jaar. Zoals ieder jaar is het zo dat er helaas ook sprake is van veel vernielingen, gewonden en inzet door de hulpdiensten. Relatief gezien is het afgelopen jaar qua aantal ernstige incidenten beperkt gebleven. Weliswaar hebben we focusgebieden aangewezen, toch laten de incidenten zien dat er altijd sprake is van een zekere onvoorspelbaarheid waar excessen gaan plaatsvinden. De volgende grotere incidenten hebben plaatsgevonden:

- Brand aan de St. Agnetenweg. Een zeer grote brand in een woonboerderij aan de St. Agnetenweg waarbij de woning is afgebrand.
- Vreugdevuur in Neerbosch-Oost waarbij hulpdiensten bekogeld werden met vuurwerk. Politie heeft moeten ingrijpen om erger te doen voorkomen.
- Grote brand Afrikaanse Winkel Patosas, Groenestraat.
-

Inzet

De aanpak van de jaarwisseling heeft in de aanloop naar, maar zeker ook tijdens de jaarwisseling een grote impact op de capaciteit van alle diensten. Zo zijn toezicht, Bindkracht 10, de jeugdcoaches en FC Social work tot later aanwezig geweest in de hele stad. VRGZ heeft in totaal op oudejaarsdag (00:00 uur tot nieuwjaarsdag 08:00 uur) 29 meldingen gehad, 25 daarvan zijn gerelateerd aan brand. Vorig jaar waren dit 44 meldingen.

Politie heeft tijdens de jaarwisseling 2 aanhoudingen moeten doen:

- 1x aanhouding bedreiging met een mes in Nijmegen
- 1x aanhouding voor 2 mishandelingen van collega's en belediging, dit is niet per se gerelateerd aan de jaarwisseling, maar aan de horecanacht.

Ook de DAR heeft dit jaar in een positieve samenwerking zich zo veel mogelijk ingespannen om de stad schoon te houden en brandgevaarlijke objecten te verwijderen.

Schade

De schade is evenals andere jaren nog steeds op hetzelfde niveau. De schade voor afgelopen jaar tijdens de jaarwisseling betreft in totaal € 62.256,-. Daar vallen posten onder zoals de vernielingen van het kunstgras van Crujff Courts in Hatert en Lindenholt (€ 10.000,- per stuk), schade aan afvalbakken en bijvoorbeeld verkeersborden. In de cijfers van voorgaande jaren is er geen inschatting toegevoegd van de eigen speeltoestellen (dit jaar á € 40.000,-). Dit jaar lijkt de schade aan de toestellen vergelijkbaar met de voorgaande jaren, maar cijfers over de andere jaren zijn niet beschikbaar. Wel is er een sterke toename in vernieling door vuurwerk aan ondergronden en dan specifiek aan kunstgras. Wanneer we die inschatting van speeltoestellen uit het totaal zouden halen om de trend met voorgaande jaren te zien dan is er sprake van een daling ten opzichte van voorgaande jaar. Er is geen daling sinds het vuurwerkverbod:

2024-2025	22.256
2023-2024	25.474
2022-2023	19.000
2021-2022	20.300
2020-2021	17.100
2019-2020	26.400
2018-2019	19.500

Meldingen

Het aantal meldingen van overlast via Meld- en Herstel is niet minder geworden over de afgelopen jaren:

2024: 854 meldingen van vuurwerkoverlast (lokaal vuurwerkverbod).
2023: 850 meldingen van vuurwerkoverlast (lokaal vuurwerkverbod)
2022: 762 meldingen van vuurwerkoverlast (lokaal vuurwerkverbod)
2021: 949 meldingen van vuurwerkoverlast (landelijk vuurwerkverbod)
2020: 693 meldingen van vuurwerkoverlast (landelijk vuurwerkverbod)
2019: 996 meldingen van vuurwerkoverlast ('reguliere' jaarwisseling)

Resultaten in de focusgebieden

De ervaring van de jaarwisseling 2024-2025 in de focusgebieden:

In **Noord** hebben er 6 jongeren een verblijfsontzegging gekregen. Jongerenwerk, jeugdcoaches en sleutelfiguren hebben samen met toezicht en politie ervoor gezorgd dat de overlast rondom De Klif en De Ster flink verminderd is. Bovendien is zoveel mogelijk verantwoordelijkheid gelegd bij ouders en inwoners zelf, bijvoorbeeld door stopgesprekken te voeren en gesprekken over activiteiten op probleemlocaties. Uit de operationele evaluatie met alle betrokken partners blijkt dat het rond 21 uur het rondom De Klif rustig was en verschillende partners kregen meldingen van waardering vanuit de buurt over de inzet en het resultaat.

In **Lindenholt** is er eveneens veel ingezet op jongerenwerk en de relatie met de jongeren. Hier was de groep minder goed aanspreekbaar, is er veel vuurwerk afgestoken maar zijn er geen grote excessen geweest. Bovendien heeft het samenscholingsverbod geresulteerd in meerdere waarschuwingen en is het beeld dat dit positief heeft bijgedragen aan de aanpak op overlastlocaties.

In **Meijhorst** is ingezet op de relatie met de wijk, door alle partners, in samenwerking met jongerenwerk. Dit heeft geresulteerd in een avond en nacht waarin veel (potentiële) overlastgevers zijn aangesproken en erger is voorkomen. Een kat en muisspel zoals dat afgelopen jaar heeft plaatsgevonden in Meijhorst is voorkomen door de inzet van jongerenwerk.

Regio

De aanpak van de problematiek tijdens de jaarwisseling is ook altijd onderwerp van gesprek in de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft een regionaal informatiebeeld opgesteld op basis waarvan geografisch inzichtelijk gemaakt wordt waar risicolocaties zijn en waar bijvoorbeeld de afgelopen jaren branden hebben plaatsgevonden. Dit regionaal beeld is dit jaar aangevuld met de informatie vanuit de wijken en de Meld en Herstelapp, waardoor iedereen hetzelfde beeld heeft. Bovendien wordt vanuit de VRGZ elk jaar ingezet op gezamenlijke briefings en het prepareren van de crisisstructuur. Ook is er dit jaar in Gelderland Zuid afgestemd over een gezamenlijke communicatieboodschap waarin een oproep is gedaan aan onze inwoners om de jaarwisseling feestelijk en veilig te houden.

Deze initiatieven hebben zeker ook bijgedragen aan een relatief gezien positief verlopen jaarwisseling 2024-2025.

Conclusie

De afgelopen jaarwisseling is er, evenals andere jaren, schade ontstaan aan onze openbare ruimte, is er een grote inzet nodig geweest van onze hulpdiensten en is er overlast ervaren door onze inwoners. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de moeilijk te meten zaken als het fijnstof, gewonden of overlast voor dieren (allen redenen voor het lokale verbod). De aanpak is wel positief ervaren en draagt bij aan het inperken van de grootste excessen.

Samen met andere burgemeesters heeft de burgemeester een vuurwerkmanifest ondertekend om zo de wetgever te verzoeken actie te ondernemen en ons te steunen in het terugdringen van de negatieve impact van de jaarwisseling. Wij vertrouwen erop dat duidelijkheid rondom het verbod, in combinatie met een integrale samenwerking en een succesvolle preventieve aanpak in onze stad, op lange termijn zal leiden tot een feestelijke nacht zonder de negatieve connotaties.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester